

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **M. L., a. s., P.**, IČO: X., zastúpeného: Č. s. r. o., T., proti odporcovi: **P., a. s., D.**, IČO: X., o **nariadenie predbežného opatrenia**, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. apríla 2013, č. k. 16 Cob 56/2013-947, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22. apríla 2013, č. k. 16 Cob 56/2013-947 **o d m i e t a .**

Návrh navrhovateľa na pristúpenie ďalších účastníkov do konania na strane odporcu **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Prievidza uznesením zo dňa 19. decembra 2012, č. k. 14 Cb 179/2012-36 konanie o nariadenie predbežného opatrenia zastavil a nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia tak, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva, zriadeného v prospech odporcu v nehnuteľnostiach vo vlastníctve navrhovateľa, a to evidovaných na LV č. X. pre k. ú. L., na LV č. X. pre k. ú. S., na LV č. X. pre k. ú. S., na LV č. X. pre k. ú. Š., na LV č. X. pre k. ú. P., na LV č. X. pre k. ú. Š., na LV č. X. pre k. ú. S., na LV č. X. pre k. ú. R., na LV č. X. pre k. ú. N., na LV č. X. pre k. ú. P., na LV č. X. pre k. ú. P., na LV č. X. pre k. ú. B., na LV č. X. pre k. ú. G., na LV č. X. pre k. ú. H., na LV č. X. pre k. ú. N., na LV č. X. pre k. ú. Ž., na LV č. X. pre k. ú. R., na LV č. X. pre k. ú. S., na LV č. X. pre k. ú. V. LV č. X. pre k. ú. B., na LV č. X. pre k. ú. B., na LV č. X. pre k. ú. Ž., na LV č. X. pre k. ú. V., na LV č. X. pre k. ú. Š., na LV č. X. pre k. ú. R., na LV

č. X. pre k. ú. Ž., pre LV č. X. pre k. ú. T., na LV č. X. pre k. ú. B., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ďalej uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložných práv pôvodne zabezpečujúcich Zmluvu o úvere č. 023/05/550088 zo dňa 28. 11. 2005 a Zmluvu o úvere č. 021/06/550088 zo dňa 31. 10. 2006, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ďalej zakázať odporcovi konať v mene navrhovateľa, ako aj vykonávať akékoľvek úkony smerujúce k zmene vlastníctva vyššie uvedených nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ďalej uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva, zaregistrovaného v Notárskom registri centrálnych záložných práv pod č. 17289/2005 dňa 29. 11. 2005, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej, ďalej uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov, smerujúcich k výkonu záložného práva, zaregistrovaného v Notárskom registri centrálnych záložných práv pod č. 21546/2006 dňa 31. 10. 2006, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej, ďalej zakázať odporcovi prijímať akékoľvek plnenia (inkasá) od dlžníkov navrhovateľa, uhrádzaných na základe jednotlivých zmlúv o nájme s následnou možnosťou kúpy prenajatej veci, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a uložiť odporcovi povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k uplatneniu nárokov ako oprávneného z Notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. A. W., so sídlom Notárskeho úradu L., dňa 28. 11. 2005 pod č. N 220/2005, Nz 57697/2005, NCRI 57120/2005 a z Notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. A. W., so sídlom Notárskeho úradu L., dňa 31. 10. 2006 pod č. N 271/2006, Nz 42977/2006, NCRI 42834/2006, a to najmä podania návrhu na vykonanie exekúcie, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

V rozhodnutí ďalej uviedol, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol navrhovateľom pôvodne podaný na Okresný súd Liptovský Mikuláš a konanie sa viedlo na tamomšom súde pod sp. zn. 9Cb/232/2012 a v tomto konaní uznesením č. k. 9Cb/232/2012-224, zo dňa 23. 11. 2012 súd rozhodol o vylúčení návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, okrem iného i predmetné nehnuteľnosti uvedené na LV č. X., k. ú. P. na samostatné konanie a postúpil vec na Okresný súd Prievidza na konanie vo veci samej, pričom vo veci samej sa navrhovateľ mieni domáhať určenia zániku záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. X., k. ú. P. s poukazom na § 88 ods. 1 písm. h/ O. s. p. Poukázal na to, že postúpená vec prišla na súd prvého stupňa dňa 06. 12. 2012 a dňa 26. 11. 2012 bol na Okresný súd Prievidza podaný návrh na nariadenie

predbežného opatrenia navrhovateľom proti odporcovi a táto vec sa vedie pod sp. zn. 14Cb/177/2012. Z označenia účastníkov konania vo veci sp. zn. 14Cb/177/2012 a veci postúpenej vyplýva, že ide o totožných účastníkov konania v rovnakom procesnom postavení, pričom v oboch prípadoch je predmetom konania nariadenie predbežného opatrenia rovnakého obsahu, vzťahujúce sa k rovnakým nehnuteľnostiam, vrátane nehnuteľností zapísaných na LV č. X. pre k. ú. P.. Poukázal na to, že vo veci sp. zn. 14Cb/177/2012 bolo dňa 10. 12. 2012 rozhodnuté a vec nie je právoplatne skončená. Vzhľadom na danú procesnú situáciu poukázal na prekážku veci začatej, ktorá má za následok zastavenie konania, pretože ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Odvolací súd konštatoval, že za danej procesnej situácie bol postup súdu prvého stupňa správny. Poukázal na to, že nedostatok podmienky konania môže byť odstrániteľný a neodstrániteľný, a to v závislosti na povahu podmienky konania. Ak ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, prichádza v úvahu iba jeden spôsob, a to zastavenie konania. Neodstrániteľnou podmienkou konania je prekážka litispendencie alebo rei iudicata (vec rozhodnutá). Ďalej uviedol, že sa oboznámil s rozhodnutím Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 11Cb/116/2012-223 zo dňa 30. 11. 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012. Ide o konanie tých istých účastníkov konania, v takom istom procesnom postavení, toho istého predmetu nariadenia predbežného opatrenia, ktoré sa týka tých istých skutkových okolností ako konanie 16Cob/56/2013 (konanie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 14Cb/179/2012), ktorým rozhodnutím došlo k procesnej situácii, ktorá vytvára prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Preukázateľne nastali skutočnosti, ktoré majú za následok zastavenie konania podľa § 103 O. s. p. a § 104 ods. 1 O. s. p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ust. § 237 písm. f/ a § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.

Dovolateľ má za to, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo nesprávnym posúdením prekážky litispendencie, nesprávnym posúdením prekážky rei iudicata, nesprávnym posúdením vzťahu prekážky litispendencie k prekážke rei iudicata.

V dovolaní uviedol, že v konaní na Okresnom súde Prievidza so sp. zn. 14Cb/179/2012, ktoré vzniklo postúpením veci z Okresného súdu Liptovský Mikuláš, kde bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručený ako prvý, nemohla vzniknúť prekážka litispendencie s konaním vedeným na tunajšom súde so sp. zn. 14Cb/177/2012, kde bol návrh žalobcu doručený neskôr. V tomto smere poukázal na časovú postupnosť doručenia návrhov na predbežné opatrenie na jednotlivé sudy, spolu 12 návrhov, o 07:42:08 hod. na Okresný súd Liptovský Mikuláš so sp. zn. 9Cb/232/2012, ... o neurčenej hodine na Okresný súd Prievidza so sp. zn. 14Cb/177/2012.

Dovolateľ ďalej poukázal na to, že v konaní Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. HCb/116/2012, o ktoré odvolací súd oprel svoje rozhodnutie, vznikla prekážka litispendencie, ktorá bránila konajúcemu súdu rozhodnúť, avšak konajúci súd na danú skutočnosť neprihliadol a rozhodol uznesením zo dňa 30. 11. 2012, č. k. HCb/116/2012-223, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012.

V ďalšom dovolateľ namietal postup Okresného súdu Dunajská Streda v konaní o nariadení predbežného opatrenia a rozšírenie tohto návrhu a poukázal na to, že Okresný súd Liptovský Mikuláš rozhodoval o rozšírenom návrhu, preto nemožno hovoriť o veci totožnej. Aj z uvedeného dôvodu nemohla preto vzniknúť prekážka res iudicata.

Odporca vo vyjadrení k podanému dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie navrhovateľa zamietol. Poukázal na to, že odvolací súd správne vyhodnotil podmienky konania, predmetom konania nie je posudzovanie podmienok konania vedeného Okresným súdom Dunajská Streda a že rozšírenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia bolo Okresnému súdu Dunajská Streda doručené až po vydaní jeho rozhodnutia a v tomto konaní je to právne irelevantné. Ďalej sa odporca vyjadruje vo veci samej k návrhu na predbežné opatrenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), preskúmal vec v zmysle ust. § 242 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 243a ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že z hľadiska prípustnosti dovolania neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu upravuje ustanovenie § 237 a § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 239 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa. Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V prejednávanej veci je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, preto dovolanie podľa § 239 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p., bez ohľadu na to, či ju účastník namieta alebo nie, neobmedzil sa odvolací súd, len sa skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či je dovolanie prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou so závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené.

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje z písm. f/ § 237 O. s. p., podľa ktorého sa posudzuje odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom postupom súdu. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania v zmysle uvedeného ustanovenia, je vadný postup súd v Občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré mu zákon priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a povinností a oprávnených záujmov. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľa preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania z dôvodov uvedených dovolateľom v dovolacom podaní.

Pri skúmaní dôvodu podania dovolania, odňatia možnosti konať pred súdom, dovolací súd zistil, že tento dôvod nebol uplatnený v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. opodstatnene. V zmysle citovaného ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. musia byť súčasne splnené obidve určené zákonné podmienky, a to vadný postup súdu v konaní a súčasne odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom týmto vadným konaním súdu. V danej veci neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania z uvedeného dôvodu stanoveného ust. § 237 písm. f/ O. s. p., nakoľko nenastala situácia, ktorá by bránila navrhovateľovi riadne v zmysle zákona postupovať v spore v zmysle účastníkom konania priznaných procesných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto dôvodu nie je možné konštatovať nemožnosť prístupu navrhovateľa k spravodlivému konaniu a rozhodnutiu vo veci.

V zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p., na ktorý dovolací dôvod sa navrhovateľ odvoláva, sa posudzuje postup konajúceho súdu na ktoromkoľvek stupni konania, ktorý je v rozpore s platnou právnou úpravou postupu v danej konkrétnej veci a ktorým by účastníkovi mohlo byť bránené v jeho zákonnej možnosti uplatniť alebo brániť svoje právo v súdnom konaní. Súd prvého stupňa zastavil konanie z dôvodu preukázanej litispendencie, keď v konaní vedenom na súde prvého stupňa v konaní sp. zn. 14 Cb 177/2012 zo dňa podania návrhu 26. 11. 2012, tých istých účastníkov, v rovnakej veci, už skôr začal konať a rozhodol (rozhodnutie v čase rozhodovania v tejto veci nebolo právoplatné). Za takejto procesnej situácie odvolací súd postupoval v zmysle platných procesných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. V danej veci nebol dovolacím súdom zistený taký postup odvolacieho súdu, ktorého následkom by bolo poškodenie práv účastníka konania, resp. bránenie účastníkovi konať v zmysle zákona v odvolacom konaní. Postup odvolacieho konania v odvolacom konaní zavŕšený vynesением uznesenia, jeho písomným vypracovaním a obsahom zodpovedá zákonnej úprave Občianskeho súdneho poriadku a obsahovo spĺňa ust. § 167, § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. Procesný postup odvolacieho súdu prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho právneho poriadku, na ktoré konkrétne ustanovenia zákona odvolací súd odkazoval a citoval ich, a umožňoval navrhovateľovi zúčastniť sa na všetkých úkonoch odvolacieho súdu. Zo skutočnosti neúčinného bránenia svojho práva, ktorá skutočnosť viedla k neúspechu navrhovateľa v konaní vo veci nariadenia predbežného opatrenia, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Postupom odvolacieho súdu nebola odňatá možnosť konať navrhovateľovi pred súdom, a preto v danej veci nebola splnená podmienka prípustnosti podania dovolania podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Navrhovateľ podal dovolanie aj z dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to nesprávnym posúdením prekážky litispendencie, nesprávnym posúdením prekážky res iudicata, nesprávnym posúdením vzťahu prekážky litispendencie k prekážke res iudicata, v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., hoci toto ustanovenie priamo v dovolaní necitoval, pre ktorý dôvod nie je procesná prípustnosť dovolania daná.

Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ dovolaním napadol také uznesenie, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a preto dovolací súd dovolanie navrhovateľa podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 4 prvá veta O. s. p. odmietol.

Podaním zo dňa 04. 10. 2013 navrhovateľ navrhol vstup ďalších účastníkov do konania, spoločnosť O. s. r. o. ako odporcu 2/ a spoločnosť I., a. s., ako odporcu 3/ a doplnil argumentáciu, uvedenú v dovolaní, týkajúcu sa tvrdenia, že res iudicata nevznikla.

Podľa ust. § 92 ods. 1 O. s. p. na návrh účastníka môže súd pripustiť, aby do konania vstúpil ďalší účastník. Súhlas toho, kto má takto do konania vstúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane navrhovateľa.

Podľa ust. § 92 ods. 4 O. s. p. za súhlasu účastníkov môže súd pripustiť, aby navrhovateľ alebo odporca z konania vystúpil a aby na jeho miesto vstúpil niekto iný. Ak má byť takto zamenený navrhovateľ, treba, aby s tým súhlasil i ten, kto má na jeho miesto vstúpiť.

Podľa ust. § 243c O. s. p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však. pre konanie na dovolacom súde neplatia.

Ustanovenie citovaného § 243c O. s. p. výslovne vylučuje možnosť zámeny alebo pristúpenia ďalších účastníkov do dovolacieho konania. Z tohto dôvodu dovolací súd návrh navrhovateľa na pristúpenie ďalších účastníkov do dovolacieho konania zamietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodne súd v konaní vo veci samej v zmysle ust. § 145 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. októbra 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová